

Een belofte die nog altijd geldt

*"Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam,
daar ben Ik in hun midden" (Matth. 18:20).*

Dit prachtige vers, dat onder ons zo vaak aangehaald wordt, bevat een geweldige belofte voor ons die leven in een tijd van groot verval. De Heere gebruikt hier de woorden "twee of drie". Hij verbindt Zijn aanwezigheid met het kleinste aantal dat vergaderd kan zijn in Zijn naam. Er kan een dag komen dat er maar twee of drie zijn die alles hebben prijsgegeven en zich vastklemmen aan die naam als hun enige toevlucht. Aan hen belooft de Heere tegenwoordig te zijn. Deze belofte geldt nog altijd, ook in tijden van verval, voor gelovigen die vergaderd zijn in de naam van de Heere Jezus, ook al zijn het er maar twee of drie. (Iemand die alleen is, kan geen aanspraak maken op deze bijzondere belofte van de Heere).

Wat een genade en wat een wijsheid van de Heere Jezus om zo'n belofte te geven! Om de wijsheid en liefde die in deze belofte verborgen liggen beter te kunnen waarderen, willen wij in het kort nagaan hoe de gemeente van God afgeweken is van haar oorspronkelijke toestand.

Allereerst is het goed er op te wijzen dat de gemeente in de Bijbel wordt voorgesteld als:

1. Het lichaam van Christus
2. Het huis van God.

Bij "het lichaam van Christus" denken wij in de eerste plaats aan de éénheid van alle gelovigen. Bij "het huis van God" denken wij aan de orde die er in dat huis moet zijn en aan de verantwoordelijkheid van de mens in dat huis. Sommige mensen hebben moeite met het feit dat de christenheid een puinhoop, een ruïne is geworden. Dat komt, omdat zij hierbij denken aan "het lichaam van Christus" en niet aan "het huis van God". Het lichaam is één, is volledig en de instandhouding van "het lichaam van Christus" wordt nooit aan de verantwoordelijkheid van de mens toevertrouwd. Dit is de taak van de Heilige Geest. Het lichaam kan geen ruïne zijn, want de instandhouding van het lichaam is het werk van God Zelf, door de Heilige Geest, vanaf het begin tot het eind en de mens heeft hierop geen enkele invloed.

Het werk van God en de verantwoordelijkheid van de mens

Wij moeten goed onderscheiden wat het werk van God is en wat God aan de verantwoordelijkheid van de mens heeft toevertrouwd. Het werk van God is volmaakt, volkomen. Wat God aan de mens toevertrouwt, wordt altijd door de mens bedorven. Dit zien wij in elke bedeling.

Wij willen enkele teksten lezen die over dit onderwerp spreken. In 1 Tim. 3:15 zien wij de gemeente voorgesteld als "het huis van God". Wij willen ons bezighouden met de verantwoordelijkheid van de mens, hoe hij "zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, de pilaar en grondslag van de waarheid". Deze laatste uitdrukking "de pilaar en grondslag van de waarheid", geeft aan dat aan de gemeente op aarde de verantwoordelijkheid van het getuigenis is toevertrouwd; zij moet in deze wereld getuigenis afleggen van de waarheid van God.

Begin van de Gemeente

Zoals wij waarschijnlijk wel weten, kunnen wij de mensen op aarde verdelen in drie groepen: de Joden, de Grieken en de Gemeente van God (1 Kor. 10:32). De gemeente vormt dus duidelijk een aparte groep. Het begin van de gemeente vinden wij in Handelingen 2, met de uitstorting van de Heilige Geest op het' Pinksterfeest. Er was een tijd dat deze verdeling van de mensen in drie groepen niet bestond. Vóór de roeping van Abraham uit Ur der Chaldeeën was er nog geen verschil tussen Joden en heidenen. Toen nam God uit de volken van deze aarde een volk, dat op bijzondere wijze Zijn eigen volk zou zijn: het volk Israël. Vanaf die tijd waren er twee groepen mensen: Israël en de heidenen. Nu spreekt Paulus van een derde groep, duidelijk te onderscheiden van Joden en heidenen: de Gemeente van God. Dit verschil zien wij ook in Handelingen 26:17, waar de Heere tegen Paulus zegt: "Terwijl Ik je wegneem uit het volk (de Joden) en de volken (de heidenen), tot welke (dat zijn Joden en heidenen) Ik je zend". Paulus was van huis uit een Jood. Nu is hij verlost, afgezonderd, van deze groep. Maar hij wordt geen heiden, hij hoort nu bij een totaal andere groep van mensen: de gemeente van God.

Onder de verantwoordelijkheid van de mens

Nu willen wij nagaan wat de Bijbel zegt over de geschiedenis van het huis van God, dat, zoals wij zagen, toevertrouwd is aan de verantwoordelijkheid van de mens. Dat alles wat God aan de mens toevertrouwt door de mens wordt bedorven, zien wij ook in 1 Kor. 3:9-17. In dit gedeelte zien wij dat Paulus als een wijs bouwmeester het fundament heeft gelegd. De verantwoordelijkheid om dit huis te bouwen wordt toevertrouwd aan de mens: "En een ander bouwt erop. Maar laat ieder uitkijken hoe hij erop bouwt". Wij zien een groep arbeiders die goede, deugdelijke materialen toevoegen: goud, zilver en kostbare stenen. Maar een andere groep voegt ondeugdelijke materialen toe: hout, hooi en stro (stoppelen). En er is nog een derde groep arbeiders, van wie wordt gezegd dat zij de tempel van God verderven. De mens in zijn verantwoordelijkheid heeft het huis niet bewaard in zijn oorspronkelijke reinheid en orde.

In Handelingen 20:29 zien wij dat de apostel Paulus afscheid neemt van de oudsten van Efeze. Op het strand van Milete spreekt hij hen voor het laatst toe. De apostel is nu op weg naar Jeruzalem, waar hem gevangenschap en verdrukking wachten (vs. 23). Hij zegt onder andere tot hen: "Ik weet, dat na mijn vertrek wrede wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet sparen; en uit uzelf zullen mannen opstaan, die verdraaide dingen spreken om de discipelen achter zich af te trekken" (vs. 29,30). Uit deze woorden zien wij dat de gemeente niet zou blijven zoals zij in het begin was, want wolven, geen schapen, zouden bij hen binnenkomen. En anderen die al bij hen waren zouden de waarheid loslaten en anderen meeslepen in het kwaad.

Het kwaad sloop binnen

Paulus spreekt over deze dingen als iets toekomstigs, maar in de Brief van Judas en in de Tweede Brief aan Timotheus zien wij dat het kwaad al binnengeslopen was toen de apostelen nog leefden. Judas moest spreken over goddeloze mensen die binnengeslopen zijn. Wat een verschil met het begin van de gemeente. Toen waren alleen mensen die werkelijk gered waren in het huis. In 2 Tim. 2:17 en 18 spreekt Paulus over Hyménus en Filétus die van de waarheid zijn afgeweken en anderen meegesleurd hebben. De afwijking van de waarheid was er toen al. Het is genade van God dat Hij het kwaad toestond zich zo

snel te openbaren, zodat de apostel aanwijzingen kon geven hoe wij ons moeten gedragen temidden van het verval. In dit licht moeten wij vers 19 tot 26 lezen van dit hoofdstuk. Het is het licht van God voor de donkere dagen van het verval van de gemeente.

Zwakheid

Op dit punt aangekomen moet ik erop wijzen dat het een reden tot verootmoediging is, opnieuw de zwakheid en het falen van de mens te zien. Steeds weer zien wij de mens falen, zelfs onder de gunstigste omstandigheden en in de bevoorrechtste positie. Het begon al met de eerste mens in de hof van Eden. Hoe lang bleef hij daar? Direct nadat hij een vrouw gekregen had, lezen wij dat hij zich liet verleiden door de satan, waardoor hij het genot van de plaats die God hem gegeven had verloor. Na de zondvloed werd een nieuw begin gemaakt. Aan Noach werd het bestuur over de gereinigde aarde toevertrouwd, maar ook hij faalde. Abram werd geroepen uit Ur der Chaldeeën om het land Kanaän te beërven.

Maar nauwelijks had God hem de belofte gegeven of hij vluchtte uit het land naar Egypte.

Ons gedrag

De Heere verlost Israël uit Egypte, waar zij slaven van Faraó waren. Bij de berg Sinai gaf de Heere hun de tien geboden. Zij beloofden alles wat de Heere gesproken had te doen, maar zij verbraken, het eerste gebod, nog voordat Mozes met de twee stenen tafelen van de berg was afgedaald. Wij laten de geschiedenis van Israël verder rusten. Wij weten dat Israël steeds weer gefaald heeft en tenslotte door God terzijde gesteld moest worden. Daarna kwam het tijdperk van de gemeente.

Hoe gedraagt de mens zich in deze bedeling, nu zij gezegend is met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten? Wij moeten niet verbaasd zijn als wij zien dat de mens niet in staat is deze zegeningen, die hem zijn toevertrouwd, te bewaren. Dit zien wij zelfs in onze tijd. Ook zij die ruim een eeuw geleden door God geroepen zijn om een getuigenis te vormen van de waarheid, hebben ernstig gefaald. Ook als wij helemaal opnieuw zouden beginnen, zouden wij toch weer falen. Wat is de mens? Hoe lang bestond de gemeente uit de begintijd in haar oorspronkelijke toestand? Niet veel langer dan dertig jaar. En wij zijn nog verbaasd dat het getuigenis dat ruim een eeuw geleden ontstond, ook na een bepaalde tijd tot verval gekomen is!

Een puinhoop

Wat er nog van overgebleven is, is een ruïne, een puinhoop. Wat moeten wij nu doen? Wat zou het resultaat zijn als wij helemaal opnieuw probeerden te beginnen, net zoals de gelovigen honderd jaar geleden gedaan hebben? Het zou toch weer op een mislukking uitlopen. Als wij dit zouden proberen, zouden wij blijk geven niets geleerd te hebben van de ruïne die de gemeente is geworden. Dan hebben wij niets geleerd van wat God ons wilde leren uit de geschiedenis van de gemeente, namelijk dat de mens in zijn verantwoordelijkheid altijd faalt!

Uit de Bijbel kunnen wij ook leren dat God een nieuw begin maakt als de mens gefaald heeft, en niet met het oude doorgaat. Ook heeft God voorzieningen getroffen voor de gemeente, voor het geval dat zij zou falen. In 2 Timotheüs 2 vinden wij aanwijzingen hoe wij ons hebben te gedragen in tijden van verval. Wij zien in vers 20 dat de gemeente vergeleken wordt met een groot huis, waarin zich niet alleen gouden en zilveren, maar ook houten en aarden vaten

bevinden, sommige tot eer, andere tot oneer. De opdracht die dan gegeven wordt is, dat wij ons hebben te reinigen van de vaten tot oneer. Afzondering van het kwaad is het belangrijke beginsel dat wij uit dit gedeelte kunnen leren.

De belofte

In Mattheüs 18:20 belooft de Heere daar tegenwoordig te zijn, waar slechts twee of drie vergaderd zijn in Zijn naam, afgezonderd van het kwaad. Hij is onze enige hulpbron. Veel dingen zijn verloren gegaan, omdat de gemeente in verval is geraakt, maar dat is geen verhindering om te genieten van de tegenwoordigheid van de Heere. Het komt aan op de toestand van ons hart. Is het op Hem gericht? Dan is ons hart volkomen rustig in Hem, ondanks het verval van de gemeente, gezien als het huis van God. Als wij streven naar kracht, naar uiterlijk vertoon en vooruitgang, zullen wij teleurgesteld worden. Maar als Christus voor ons voldoende is, dan is de belofte die wij in dit vers vinden ook voldoende. Denk niet dat wij nu niets meer hebben, wij hebben Zijn tegenwoordigheid, wij zijn vergaderd in Zijn naam!

Mogen wij bewaard blijven voor de gedachte dat er voor ons niets is overgebleven in deze tijd van verval; wij hebben de kostbare belofte van Zijn tegenwoordigheid. Maar wij moeten ook niet denken dat wij weer net zo als in de begintijd kunnen vergaderen, want dan houden wij geen rekening met het falen van de mens en met het verval van het getuigenis.

Paul Johnson

(Uit een toespraak, tijdens een conferentie in Chicago, november 1951)